

Sesongit tasaiseksi

Jätehuoltoon panostanut kuljetusyrittäjä joutuu elämään samoissa sykleissä kuin toiminta-alueensa muut yritykset. Kittiläinen Hettula Oy on kuitenkin onnistunut siloittamaan kausivaihtelun näkymättömiin. Tällaisessa yrityksessä henkilökölköitä tapuu moneen tehtävään.

Teksti, kuvat | Seppo Alarukka

Laskettelurinteiden majoipaikat täyttyvät ihmisistä syksyllä ja tyhjenevät kesäksi. Tarvittavan huollon määrä vaihtelee yhtä lailla rajusti.

Talvella hoidamme laskettelukeskusten jätetuhoiltoa ja virvoittelemme pulaan joutuneita autoja. Kesällä järjestämme siirtolavoja rakennustyömaille ja tyhjennämme liikakivoja, yksinkertaistaa toimitusjohtaja Pertti Hettula yrityksensä toimintaa. Seudun kaivokset toimivat tasaisesti läpi vuoden, mutta muiden yritysten ja elinkeinotoimintojen tuottama kuormitus vaihtelee.

Kerran saatujen hyvien työntekijöiden pysymisen on tavoitteleminen arvoinen asia. Miten Hettula Oy on tavoitteen hyväksi ponnistellut?

Samalla porukalla läpi vuoden

- Mitenpä tässä voinnoisi tulevaisuutta, mutta toistaiseksi emme ole kertaakaan joutuneet lomauttamaan väkeä, muotoilee Hettula yrittämisen epävarmuutta.

Kuljettajapulasta puhutaan aina enemmän. Se on Lapissa pieni ongelma. Hettula Oy:n edelliset lähtijät ovat vuosittain vaihteesta, jolloin ymmärrettävät perhesyyt vaikuttavat ratkaisuihin. Yritys pitää huolta porukastaan.

- Työsuhteet ovat vakituisia siinä määrin kuin nykyisin näin voidaan missään luvata, kertoo Hettula.

Suuria matkailijamääriä palveleva jätetuhoilto on edellyttänyt mm. kymmenien jäteturistimien sekä satojen siirtolavojen ja jätteenkäsittelyn hankkimista. Niiden metallissa on kiinni paljon rahaa. Yksi kuorma-auto tarvitsee toimia kolmesta neljäänkymmeneen siirtolavaa.

Talviesiön loputtua autojen hinnan- ja käynnistyspalvelu hiljenee kesäksi, kun apua tarvitsevat ajoneuvot kaikkooavat.

Jäteasema

Hettula Oy:n vuonna 2006 perustama jätteenkeräys- ja kierrätysasema käsittelee Tunturi-Lapin yritysten ja muiden elinkeinotoimintojen jätteitä. Jäteaseman läpi kulkee vuosittain noin 7000 tonnia jätettä.

Hettula Oy:n toimitusjohtaja Pertti Hettula hoitaa salamannopeat ajatustenvaihdot äänipuhelulla pikaviestin asemesta.

AHM-4. Hettula Oy:n siisteissä kuorma-autoissa käytetään erityiskilpiä. Lämmitetty vaaka pöyry toimintakuntoisena läpi talven.

Siirtolavojen armeija on vahva. Nämäkin lavat ovat pilpahtivat Hettula Oy:n jätteenkeräys- ja kierrätysasemalla.

Jätteen kuljetusmatkat ovat pitkiä: Kuaimmat yhteen suoritetaan n. 300 km etäisyydellä Enontekiöllä ja aina Suomi-neidon päällä Utsjoella. Poltettavaksi päätyvä jätte kuljetetaan satojen kilometrien päähän Ouluun ja Ruotsiin.

- Jäteaseman toimintaa kehitetään jatkuvasti, joten se ei valmistu koskaan. Se elää jatkuvassa, hiljaisessa muutoksessa, tuumii Hettula.

Jäteaseman perustaminen suojellun Natura 2000 -alueen sisälle edellytti monen pykälän täyttämistä. Jätteesiä ei lasketa ympäristöön edes puhdistettuna, vaan ne kuljetaan Kittilän Levin jätteenpuhdistamolle. Lapin olosuhteissa jätteenkeräys- ja kierrätysaseman kunnossapito aiheuttaa omat haasteensa.

Monialaisuus ei kehity itsestään

Hettula Oy työllistää kaikkiaan parikymmentä henkilöä. Se on vielä sellainen työntekijämäärä, että jokaisen tulisi osata jokainen tehtävä. Ainaoat työtehtävien "leirit" sallitaan toimisto- ja konehommiin välillä. Ulkoa ostetuista toimistoista tärkein on tiloittoistopalvelut.

Kittilässä toimii yksi yritys kymmentä vakituista asukasta kohti. Yrittäjämönteinen ilmapääri kunnassa on Hettula Oy:ssä kannustanut löytämään uutta bisnestä ja ajattelemaan asioita etukseen.

- Toimiston väki tukee muun henkilökunnan työskentelyä. Olemme kehittäneet käytössämme jo aiemmin olutta ohjelmistoaamme niin, että olemme voineet luopua paperisista kuormakirjoista kokonaan. Kuljettajat saavat täsmälliset ja oikeat tiedot suoraan tabelleilleen. Yleisemmän sanon tietokoneesta on

ollut valtava hyöty. Paperisista kuormakirjoista olemme luopuneet aivan kokonaan, ja tähänämme yksinomaan verkkolaskujen käyttämiseen, kehuu Hettula firman digiloikkaa.

Ensiaputaidot ammattipätevyyssäpäivin

Ensiaputaitojen pitäisi kuulua direktiivimukaisiin ammattipätevyyssäpäiviin. Ammattipätevyys täytyy ymmärtää ammatin kaikinpuoleiseksi osaamiseksi ja taidoiksi, joilla pärjätään kaikissa tilanteissa. Niin Kittilän Autoilijoiden kuin Kittilän Yrittäjien puheenjohtajanakin toimiva Hettula selvästikin on miettinyt asioiden tärkeyksiä ja byrokratian vaatimuksia.

- Ammattipätevyyskoulutuksissa jokainen autonkuljettaja käy ensiapukoulutuksen, joka on tasoltaan vähintään EA1. Tämä on vaatimus, jotta kuljettajat saavat toimia kaivoksilla, taustoitaa Hettula. EA1 on kaksipäiväinen kurssi. On outoa, että noin tärkeää taitoa ei vaadita pakollisissa, direktiivimukaisissa ammattipätevyyssäpäivissä, kritisoii Hettula ilmiselvää puutetta.

Liikenteessä raskaan ajoneuvon kuljettaja ja todennäköisemmin jää toimintakykyiseksi törmäyksessä henkilöauton kanssa. Tällöin ensiaputaidot ovat kultaakin kalliimmat. Nyt pakollista ennakoivan ajon koulutusta on mahdollista opiskella vaikka viisi kertaa ammattipätevyyden saavuttamiseksi. Hettula Oy:n EA1-kouluttajaksi valittiin erinomaisen osaava, paikallinen henkilö. Valtavan kiinnostavalla tavalla läpi viety koulutus kuulemma tuntui henkilökunnan virkistyspäivillä.

- On tässä pakko tutkia koko ajan kehityksen kulku, kuvailee Pertti Hettula ajan hermolla pysyttelemistään. ■